

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Guzun Ion, Boico Victor,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui

Mițul Alexandru XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare:

prima instanță: 09.11.2015 – 08.12.2017

instanța de apel: 17.08.2018 – 15.10.2019

instanța de recurs ordinar: 20.01.2020 – 10.11.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 08 decembrie 2017, Mițul Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții economico-sociale pe un termen de 2 (doi) ani.

În baza art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Î.I. „Astrahan Lilia”, a fost admisă parțial, cu dispunerea încasării din contul lui Mițul Alexandru în beneficiul Î.I. „Astrahan Lilia” a prejudiciului material în sumă de 77 358,40 lei, venitul ratat în sumă de 40 573,49 lei și prejudiciul moral în sumă de 30 000 lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Mițul Alexandru, în perioada 02 decembrie 2013 – 24 februarie 2014, activând în calitate de manager al Î.M. „Cerempei Marina”, cu folosirea situației de serviciu, urmărind scopul de a dobândi bunurile altor persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, s-a deplasat la depozitul Î.I. „Astrahan Lilia”, situat

pe XXXXX, mun. Chișinău, unde, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul încheierii și realizării contractului nr. 02-12/13 cu privire la colaborare-asociere, potrivit căruia Î.I. „Astrahan Lilia” urma să producă pentru Î.I. „Cerempei Marina”, mobilier pentru oficiu, a primit de la depozit mobilierul confecționat și anume mese școlare, dulapuri, panouri pentru oglinzi, scaune, detalii pentru paturi, în mărime de 105 421,90 lei, pe care urma să le furnizeze și să le transporte către diferite instituții școlare din Republica Moldova.

Ulterior, în vederea desăvârșirii intențiilor sale criminale, Mițul Alexandru, după ce a ridicat mobilierul de la depozit, nu l-a transportat către instituțiile de învățământ destinate, dar l-a însușit ilegal, astfel cauzându-i Î.I. „Astrahan Lilia”, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în mărime de 105 421, 90 lei.

De către organul de urmărire penală, acțiunile inculpatului Mițul Alexandru, au fost încadrate conform art. 190 alin. (5) Cod penal, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu folosirea situației de serviciu și cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

2.1. Prima instanță a concluzionat, că vina inculpatului Mițul Alexandru pentru săvârșirea acțiunilor prejudiciabile incriminate, a fost dovedită în ședința de judecată, astfel acțiunile acestuia întrunind sub aspect obiectiv și subiectiv semnele constitutive ale infracțiunii stabilite, potrivit căreia în cadrul ședinței de judecată, procurorul a solicitat recalificarea acțiunilor lui Mițul Alexandru de la art. 190 alin. (5) Cod penal, la art. 190 alin. (2) Cod penal, deoarece conform modificărilor care au fost operate prin Legea nr. 207 din 28 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative referitor la art. 126 alin. (1) Cod penal, potrivit căruia, se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar potrivit Hotărârii de Guvern nr. 951 din 20 decembrie 2012, în vigoare la 25 decembrie 2012, cuantumul salariului mediu pe economie, prognozat pe anul 2013 este în mărime de 3 850 lei, invocând drept temei că prejudiciul cauzat Î.I. „Astrahan Lilia” este de 77 358,40 lei și acest prejudiciu se încadrează în proporții considerabile.

Astfel, prima instanță a precizat, că prin acțiunile sale intenționate, Mițul Alexandru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, *escrocheria, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel solicitând casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mițul Alexandru să fie recunoscut vinovat și

condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții economico-sociale pe un termen de 2 ani. În rest, dispozițiile sentinței să fie menținute.

3.1. În motivarea apelului a invocat, că infracțiunea săvârșită de către inculpat, face parte din categoria infracțiunilor grave, din care motiv în privința acestuia urmează să fie stabilită o pedeapsă privativă de libertate, cu închisoare în limitele de la 2 ani până la 6 ani, or, infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, a fost săvârșită intenționat și din interese personale pecuniare.

Astfel, acuzarea a menționat că prima instanță urma să-i aplice inculpatului Mițcu Alexandru o pedeapsă cu închisoare, în limitele sancțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, aceasta fiind o pedeapsă corect individualizată, proporțională pericolului social al infracțiunii săvârșite și personalității infractorului.

A indicat, că pedeapsa stabilită inculpatului Mițcu Alexandru pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, a fost aplicată la limita minimă a acesteia și ținând cont de specificul examinării cauzei penale, ulterior săvârșirii infracțiunii, inculpatul nu a întreprins careva măsuri de a recunoaște vina, dar prin multiple acțiuni a tergiversat și a întreprins măsuri pentru a evita răspunderea pentru faptele infracționale săvârșite.

A subliniat acuzarea, că poziția inculpatului de a nu recunoaște fapta incriminată, este o poziție prin care acesta intenționează să-și amelioreze situația și ca să nu recupereze benevol, prejudiciul moral și material cauzat părții vătămate.

În opinia acuzării, prin stabilirea pedepsei inculpatului Mițcu Alexandru cu suspendarea condiționată a executării acesteia pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, se creează un precedent judiciar greșit.

Acuzarea a conchis, că suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată inculpatului, nu va realiza efectiv scopul preventiv al legii penale și al pedepsei penale, raportat la persoana inculpatului, precum și la persoana unor potențiali infractori.

4. Avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Mițcu Alexandru să fie achitat de sub învinuirea incriminată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

4.1. În motivarea apelului a invocat, că situația de fapt reținută, nu poate fi calificată ca însușire prin înșelăciune și abuz de încredere, întrucât se atestă prezența unui raport juridic civil, unde între părți a fost încheiat un contract de

prestare a serviciilor, în baza căruia Î.I. „Cerempei Marina” a realizat mai multe contracte inclusiv și contractul nr. 02/12-2013 din 02 decembrie 2013 prin care Î.I. „Astrahan Lilia” s-a obligat să presteze servicii Î.I. „Cerempei Marina” cu privire la recepționarea materiei prime achitate de Î.I. „Cerempei Marina” direct de la furnizori, în secția de producere din str. XXXXX, 5, mun. Chișinău, a serviciilor de confecționare a detaliilor și completarea furniturii din materie primă proprietate privată a Î.I. „Cerempei Marina”, transportarea detaliilor confecționate și furniturii completate la beneficiarii de Stat cu care Î.I. „Cerempei Marina” a încheiat contracte de achiziții publice și asamblarea mobilei la fiecare instituție bugetară.

De asemenea, a menționat că în cadrul judecării cauzei, nu s-a stabilit faptul că la momentul încheierii contractului, inculpatul avea scopul ca să nu îndeplinească angajamentul asumat, precum și nu s-a stabilit faptul că inculpatul, ar fi acționat prin înșelăciune și abuz de încredere, or, acesta nu a comunicat careva informații false despre anumite circumstanțe sau fapte, nu a ascuns și nu a tăinuit circumstanțe sau fapte, prin trecerea lor sub tăcere, nu a folosit careva relații speciale de încredere dintre acesta și persoanele fizice sau juridice în scopul însușirii ilegale a profiturilor materiale sau bănești, fapt ce atestă că inculpatul nu a acționat prin înșelăciune și abuz de încredere în scopuri de înșelăciune, prin ce se confirmă lipsa cărorva intenții infracționale în acțiunile acestuia.

A conchis apărarea, că acțiunile inculpatului nu întrunesc latura obiectivă și subiectivă a componenței infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal, și astfel se constată că litigiul apărut între părți este de natură civilă, iar în cazul înaintării prejudiciului material de către partea vătămată, acesta urmează a fi soluționat corespunzător în cadrul procesului civil.

5. Inculpatul Mițcu Alexandru a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie achitat de sub învinuirea incriminată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

5.1. În motivarea apelului a indicat, că organul de urmărire penală nu a demonstrat prin probe, existența datoriei în sumă de 77 358 lei.

Astfel, a menționat că în cadrul urmăririi penale au fost ridicate 5 facturi de expediție, care au fost întocmite la data de 20 februarie 2014, de către Î.I. „Atrahan Lilia” prin care, se confirmă că ultima a vândut, iar Î.I. „Cerempei Marina” a cumpărat mobilă de birou în sumă de 107 358 lei.

A precizat inculpatul, că aceste 5 facturi nu au fost semnate de către Î.I. „Cerempei Marina”, iar Î.I. „Atrahan Lilia” era obligată să vândă mobila, în baza delegației eliberate de către Î.I. „Cerempei Marina” în privința persoanei care a fost împuternicită să ridice mobila vândută.

Prețurile din 5 facturi de expediție nu au fost confirmate prin devize estimative de cheltuieli, iar organul de urmărire penală nu a comparat cantitățile detaliilor pentru mobilă, care au fost recepționate de

Mițul Alexandru, cu cantitățile de mobilă din cele 5 facturi, or, după cum au declarat Î.I. „Astrahan Lilia” și martorul Astrahan Sergiu, detaliile de mobilă din recipisa din 23 februarie 2014, au fost transportate cu automobilul propriu de către Astrahan Sergiu în perioada 02 decembrie 2013 – 24 februarie 2014, iar prin actul de verificare, Î.I. „Atrahan Lilia” a constatat personal că datoria Î.I. „Cerempei Marina” față de Î.I. „Atrahan Lilia”, constituie suma de 77 358 lei.

A mai precizat, că potrivit recipisei din 23 februarie 2014, Mițul Alexandru a recepționat detalii pentru mobilă, fără indicarea prețurilor și sumei totale a detaliilor, iar prin actul de verificare, întocmit unipersonal de Î.I. „Atrahan Lilia”, se atestă existența datoriei a Î.I. „Cerempei Marina”, dar nu personal a lui Mițul Alexandru.

A conchis inculpatul, că prima instanță a încălcat prevederile art. 219, 221 și 346 Cod de procedură penală, prin nesoluționarea cererii de chemare în judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, a fost respins apelul procurorului și admise apelurile avocatului Răileanu Petru în numele inculpatului și al inculpatului Mițul Alexandru, casată total sentința din alte motive, inclusiv din oficiu potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mițul Alexandru, a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

6.1. Instanța de apel a constatat, că la pronunțarea sentinței, prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 101 alin. (1), 384 alin. (3), 385 alin. (1) Cod de procedură penală și nu a dat o apreciere corespunzătoare prevederilor legale ce guvernează speța.

În consecință instanța de apel nu a reținut probele administrate de către organul de urmărire penală și verificate de prima instanță, ca fiind pertinente, concludente și veridice în conformitate cu prevederilor art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, care ar confirma vinovăția lui Mițul Alexandru, deoarece fapta incriminată inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

6.2. Instanța de apel a reținut, că prin rechizitoriu, Mițul Alexandru se învinuiește în aceea că, în perioada 02 decembrie 2013 – 24 februarie 2014, activând în calitate de manager al Î.I. „Cerempei Marina”, cu folosirea situației de serviciu, urmărind scopul de a dobândi bunurile altor persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată pentru atingerea scopului stabilit, s-a deplasat la depozitul Î.I. „Astrahan Lilia”, situat pe XXXXX, 5, mun. Chișinău, unde, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul încheierii și realizării contractului nr. 02- 12/13 cu privire la colaborare-asociere, potrivit căruia Î.I. „Astrahan Lilia”, urma să producă

mobilier de oficiu pentru Î.I. „Cerempei Marina”, a primit de la depozit mobilierul confecționat și anume mese școlare, dulapuri, panouri pentru oglinzi, scaune, detalii pentru paturi, în valoare totală de 105 421,90 lei pe care urma să le furnizeze și să le transporte către diferite instituții școlare din Republica Moldova.

Ulterior, în vederea desăvârșirii intențiilor sale criminale, Mițul Alexandru, după ce a ridicat mobilierul de la depozit, nu l-a transportat către instituțiile de învățământ destinate, dar l-a însușit ilegal, astfel cauzându-i Î.I. „Astrahan Lilia” un prejudiciu material în sumă de 105 421,90 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

De către organul de urmărire penală, acțiunile lui Mițul Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, *adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu folosirea situației de serviciu și cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

6.3. Instanța de apel a reținut, că învinuirea incriminată lui Mițul Alexandru, este neîntemeiată și bazată doar pe prepunerile organului de urmărire penală, în contextul în care legea procesual penală prevede că probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Instanța de apel a reținut, că în opinia acuzatorului de stat, vina inculpatului Mițul Alexandru se demonstrează prin următoarele probe, și anume: declarațiile părții vătămate Astrahan Lilia, martorului Astrahan Sergiu, martorului Obreja Gheorghe, procesul-verbal de ridicare din 03 iunie 2014 (f.d. 28, vol.I); procesul-verbal de examinare a documentelor din 04 iunie 2014 (f.d. 129, vol.I) și ordonanța de recunoaștere a documentelor examinate în calitate de mijloace materiale de probă și atașarea acestora la materialele cauzei penale (f.d. 130, vol.I).

Analizând aceste probe, cercetându-le prin prisma prevederilor legale, instanța de apel a conchis că acestea nu demonstrează vinovăția inculpatului Mițul Alexandru în săvârșirea infracțiunii de escrocherie, iar în acest context, prima instanță a făcut o apreciere eronată probatoriului administrat, concluzionând în mod pripit că Mițul Alexandru este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, or, acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii.

Instanța de apel a subliniat, că obiectul material al infracțiunii specificate la art. 190 Cod penal, îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal, se caracterizează prin 1) fapta prejudiciabilă compusă din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor

altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv a cărui mărime se situează între limitele de care depășesc 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal, se caracterizează prin vinovăție sub formă de intenție directă, iar la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Instanța de apel a precizat, că primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform art. 190 Cod penal, doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

De asemenea, instanța de apel a menționat că normele de drept civil se aplică în cazul concurenței lor cu normele de drept penal, dacă: 1) există posibilitatea restabilirii valorii lezate prin infracțiune pe calea acțiunilor benevole ale subiectului care a lezat valoarea, ori pe calea acțiunii civile; 2) fapta a fost săvârșită în condițiile unui risc întemeiat (de exemplu, când prejudiciul este urmarea unei decizii economice nereușite ori când s-a mizat pe obținerea prea rapidă a unor beneficii etc.), iar sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voință, fraudă, malversațiune din partea făptuitorului.

Instanța de apel a precizat, că delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerare două aspecte de maximă importanță: 1) atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; 2) prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele.

Astfel, instanța de apel a reținut, că învinuirea incriminată lui Mișcu Alexandru este neîntemeiată și bazată doar pe presupunerile organului de urmărire penală, deoarece legea procesual penală prevede că probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Instanța de apel a stabilit, că în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că, la data de 02 decembrie 2013 a fost încheiat contractul de colaborare/asociere nr. 02-12/13 între Î.I. „Atrahan Lilia” în calitate de vânzător și Î.I. „Cerempei Marina” în calitate de cumpărător.

Obiectul contractului prevedea vânzarea-cumpărarea produselor din materialele cumpărătorului, individualizate în oferta/comanda acestuia, producerea mobilierului în asociere, și în acest context, instanța de apel a constatat, că în acțiunile inculpatului nu se regăsește latura obiectivă a

infrațiunii de escrocherie, or, în cadrul cercetării judecătorești nu a fost demonstrată dobândirea ilicită a bunurilor de către inculpat ce aparțin Î.I. „Astrahan Lilia”.

Instanța de apel a precizat, că deși prin rechizitoriu, lui Mițul Alexandru i-a fost incriminat faptul că ar fi primit de la depozit mobilierul confecționat și anume mese școlare, dulapuri, panouri pentru oglinzi, scaune, detalii pentru paturi, pe care urma să le furnizeze și să le transporte către diferite instituții școlare din Republica Moldova, la materialele cauzei, nu se regăsesc careva materiale, informații, ce ar confirma că preținsele bunuri nu au ajuns la locul de destinație.

În opinia instanței de apel, conform învinuirii, acuzatorul de stat nu a specificat cantitatea/bucăți de mobilier care s-a pretins a fi dobândit ilicit de către inculpatul Mițul Alexandru, deoarece din declarațiile inculpatului, precum și din contractul încheiat între Î.I. „Astrahan Lilia” și Î.I. „Cerempei Marina”, rezultă că a transmis materia primă către Astrahan Lilia care s-a obligat să confecționeze detalii pentru mobilă, să le transporte cu propriul transport la beneficiarii de la stat și să o asambleze.

Instanța de apel a subliniat, că la materialele cauzei penale, chiar dacă sunt anexate careva facturi fiscale, conținutul acestora nu este vizibil și nu este clară informația cu privire la cantitatea, prețul mobilei, precum și nu se confirmă prin semnătură, ștampilă primirea acestor bunuri de către beneficiar.

Instanța de apel a menționat, că potrivit copiei recipisei anexate la dosar, rezultă că Mițul Alexandru, fiind în calitate de manager al Î.I. „Cerempei Marina” a primit de la Î.I. „Astrahan Lilia” mai multe piese și furnitură pentru mobilier destinate pentru mai multe instituții de stat, fiind indicate concret tipul de mobilă, numărul de bucăți și pentru care instituție de stat este destinată (f.d.32-33, Vol.I).

Din declarațiile martorilor Astrahan Sergiu și Obreja Gheorghe, nu rezultă care bunuri și cantitatea acestora nu a fost livrată la locul de destinație de către inculpatul Mițul Alexandru, or, acești martori au indicat că în unele instituții de drept marfa a fost livrată de Astrahan Sergiu sau alte persoane străine, care au perceput plata de la beneficiar pentru serviciile de transport.

Instanța de apel a conchis, că deși prin copia recipisei se confirmă că Mițul Alexandru ar fi primit careva bunuri, acuzatorul de stat nu a specificat în actul de învinuire numărul, piesele primite de către acesta, precum și careva probe ce ar confirma că anume aceste bunuri nu au ajuns la instituțiile de stat indicate în recipisă, or, neprezentarea actelor de predare-primare a bunurilor, în deplin volum comandat, nu poate fi apreciat ca o escrocherie, cu atât mai mult, că din materialele cauzei nu se atestă că inculpatul ar fi dobândit ilicit bunurile în scop de a fi însușite.

Totodată instanța de apel a constatat, că potrivit contractului de colaborare/asociere nr. 02-12/13 încheiat la data de 02 decembrie 2013 între Î.I. „Astrahan Lilia” în calitate de vânzător și Î.I. „Astrahan Lilia” în calitate de

cumpărător, obiectul contractului prevedea vânzarea-cumpărarea produselor din materialele cumpărătorului, individualizate în oferta/comanda acestuia, producerea mobilierului în asociere, iar potrivit condițiilor contractului rezultă că Î.I. „Cerempei Marina” urma să pună la dispoziția Î.I. „Astrahan Lilia” materia primă pentru confecționarea mobilierului și ultima urma să presteze serviciul de confecționare a mobilierului și să returneze Î.I. „Cerempei Marina” mobilierul confecționat pentru care serviciu, ultima urma să achite o plată în dependență de lucru efectuat.

Astfel, rezultă că Î.I. „Cerempei Marina” a adus Î.I. „Astrahan Lilia” materia primă din care ultima trebuia să confecționeze mobilierul pe care trebuia să-l pună la dispoziția Î.I. „Cerempei Marina”, iar pentru serviciul respectiv ultima trebuia să achite costul lucrului efectuat, fapt ce rezultă din materialele dosarului.

Instanța de apel a concluzionat, că inculpatul nu a luat un careva bun care aparține părții vătămate Î.I. „Astrahan Lilia”, or, mobila care urma să fie confecționată, deși era produsă de către Î.I. „Astrahan Lilia”, nu reprezintă un bun exclusiv al acesteia, în contextul în care materia primă din care a fost confecționată mobila, a fost pusă la dispoziția ultimei de către Î.I. „Cerempei Marina”, iar ultima nu a primit careva recompensă pentru această materie primă din partea Î.I. „Astrahan Lilia”.

În acest context, instanța de apel a precizat, că inculpatul Mițul Alexandru nu putea să sustragă mobila de la Î.I. „Astrahan Lilia”, care este un produs comun al Î.I. „Cerempei Marina” și Î.I. „Astrahan Lilia”, iar partea acuzării nu a concretizat în învinuire ce anume a sustras inculpatul, or, conform contractului încheiat între Î.I. „Cerempei Marina” și Î.I. „Astrahan Lilia”, precum și potrivit circumstanțelor cauzei, mobila este un produs comun al agenților economici.

Instanța de apel a subliniat, că potrivit explicațiilor lui Astrahan Lilia, precum și înscrisurilor anexate la materialele cauzei, rezultă că sumele pretinse de către Astrahan Lilia, reprezintă plata pentru aceste servicii de confecționare a mobilierului.

A mai menționat instanța de apel, că învinuirea incriminată inculpatului este una imprecisă și vagă, astfel încât mobilierul confecționat, și anume mese școlare, dulapuri, panouri pentru oglinzi, scaune, detalii pentru paturi, în valoare totală de 105 421,90 lei, pe care inculpatul le-a primit și urma să le furnizeze și să le transporte către diferite instituții școlare din Republica Moldova, nu-i pot fi incriminate lui Mițul Alexandru ca sustragere prin escrocherie de la Î.I. „Astrahan Lilia”, or, în valoarea acestui mobilier este inclusă materia primă care aparține Î.I. „Cerempei Marina”.

În acest context, instanța de apel a subliniat, că neachitarea de către Î.I. „Cerempei Marina” pentru serviciile prestate pentru confecționarea mobilierului de către Î.I. „Astrahan Lilia”, nu-i poate fi imputată inculpatului Mițul Alexandru, or, contractul de colaborare/asociere nr. 02-12/13 din data

de 02 decembrie 2013, a fost încheiat anume între Î.I. „Astrahan Lilia” în calitate de vânzător și Î.I. „Cerempei Marina” în calitate de cumpărător, iar punerea în sarcina inculpatului a obligațiilor Î.I. „Cerempei Marina” față de Î.I. „Astrahan Lilia”, nu sunt întemeiate și nu justifică învinuirea înaintată inculpatului.

Instanța de apel a precizat, că în acțiunile inculpatului Mițul Alexandru nu se regăsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, or, pentru a fi întrunite elementele infracțiunii de escrocherie este necesar să fie prezente urmările prejudiciabile sub formă de prejudiciu patrimonial efectiv, și care are un caracter considerabil, în contextul în care din conținutul actului de învinuire nu rezultă concret, cantitatea bunurilor pretinse a fi însușite de către inculpatul Mițul Alexandru, iar conform declarațiilor părții vătămate Astrahan Lilia, rezultă că suma prejudiciului cauzat este în mărime de 70 000 lei – 80 000 lei, formată din salariile lucrătorilor, impozite, serviciile comunale precum și cheltuielile pentru drum, motorină.

Escrocheria se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință și astfel, instanța de apel a precizat, că în cadrul examinării cauzei, partea acuzării nu a prezentat probe care să demonstreze că inculpatul Mițul Alexandru, exercitând funcția sa de manager în cadrul Î.I. „Cerempei Marina”, a dobândit și a însușit ilegal bunurile Î.I. „Astrahan Lilia” sub formă de mobilă, dispunând astfel de ele după propria sa voință.

Instanța de apel a concluzionat, că în cadrul cercetării judecătorești, acuzarea nu a prezentat probe concludente și pertinente care să confirme că Mițul Alexandru a comis o faptă prejudiciabilă care constă în acțiunea de dobândire ilegală a bunurilor ce aparțineau Î.I. „Astrahan Lilia”, fapt ce denotă că în acțiunile lui Mițul Alexandru lipsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, or, în cadrul cercetării judecătorești nu au fost prezentate careva argumente plauzibile, precum și probe concludente și pertinente ce ar confirma latura obiectivă a faptei prejudiciabile imputate inculpatului, și anume că în perioada 02 decembrie 2013 – 24 februarie 2014, activând ca manager al Î.I. „Cerempei Marina”, folosind situația de serviciu, a cauzat întreprinderii Î.I. „Astrahan Lilia” un prejudiciu material în sumă de 77 358 lei, astfel, că în afara oricărui dubiu, se constată evident și elocvent lipsa laturii obiective a infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatului, fapt ce denotă că acesta urmează a fi achitat de învinuirea incriminată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

7. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să nu-i fie agravată situația inculpatului Mițul Alexandru și să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, iar conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, să fie liberat de răspundere penală.

7.1. În motivarea recursului acuzarea invocă, că în contextul în care instanța de apel nu a fost de acord cu aprecierea probelor făcută de către procuror sau de către prima instanță și a conchis în privința achitării inculpatului, urma să dezvăluie această concluzie, prin aprecierea fiecărei probe administrate în stabilirea învinuirii și puse la baza sentinței de condamnare, or, instanța de apel formal a apreciat probele și circumstanțele cauzei, astfel nefiind indicate în decizie, probe din care să rezulte că în acțiunile inculpatului nu sunt prezente elementele infracțiunii incriminate de către organul de urmărire penală și cele constatate de către prima instanță, la recalificarea acțiunilor în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Consideră acuzarea, că instanța de apel, în motivarea soluției, eronat a apreciat probatoriul administrat și nu a luat în considerație explicațiile prevăzute la pct. 14 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 12 decembrie 2005, nr. 22 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel.

Acuzarea nu este de acord cu concluzia instanței de apel, precum că din învinuirea înaintată inculpatului Mițul Alexandru, nu rezultă ce anume a sustras acesta, deoarece conform contractului încheiat între Î.I. „Cerempei Marina” și Î.I. „Astrahan Lilia”, precum și circumstanțele cauzei, mobila este un produs comun al celor doi agenți economici.

Astfel, menționează acuzarea, că potrivit copieii recipisei anexate la dosar, rezultă că Mițul Alexandru, fiind în calitate de manager al Î.I. „Cerempei Marina”, a primit de la Î.I. „Astrahan Lilia” mai multe piese și furnitură pentru mobilier destinate pentru mai multe instituții de stat, fiind indicate concret tipul de mobilă, bucățile și pentru care instituție de stat este destinată (f.d.32-33, Vol.I).

În opinia acuzării, vinovăția inculpatului se demonstrează prin următoarele probe, și anume: declarațiile părții vătămate Astrahan Lilia; declarațiile martorului Astrahan Sergiu, precum și declarațiile martorului Obreja Gheorghe, care au fost audiați în prima instanță și al căror declarații au fost verificate prin citire în instanța de apel; precum și procesul-verbal de ridicare din 03 iunie 2014; procesul-verbal de examinare a documentelor din 04 iunie 2014 și ordonanța de recunoaștere a documentelor examinate în calitate de mijloace materiale de probă.

Menționează, că prima instanță, a făcut o apreciere corectă a probatoriului administrat, concluzionând că acestea în ansamblu demonstrează vinovăția inculpatului Mițul Alexandru în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, iar instanța de apel, prin aprecierea eronată a aceluiași probe, precum și în baza prevederilor legale, greșit și pripit a concluzionat că inculpatul Mițul Alexandru nu se face vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Consideră acuzarea, că reieșind din circumstanțele constatate și prin prisma modificărilor operate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, și anume că *fiind exclusă litera c)*, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare la data de 17 august 2018, instanța de apel urma să recalifice acțiunile inculpatului Mițul Alexandru în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, și în temeiul art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, să dispună liberarea de răspundere penală, din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Concluzionează acuzarea, că prima instanță, a analizat în cumul toate probele prezentate, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, apreciindu-le corect și care corespund stării de fapt stabilite de către organul de urmărire penală, astfel corect punându-le la baza sentinței de condamnare în privința lui Mițul Alexandru, însă instanța de apel nu a analizat în ansamblu toate probele administrate la dosar, nu a respectat prevederile legale menționate și neîntemeiat a constatat că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

8. Avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului, a prezentat referință pe marginea recursului ordinar declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia și menținerea deciziei instanței de apel, prin care Mițul Alexandru a fost achitat de învinuirea incriminată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

9. Inculpatul Mițul Alexandru a prezentat referință pe marginea recursului ordinar declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia și menținerea deciziei instanței de apel.

10. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din considerentele ce urmează a fi expuse în continuare.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul cererii de recurs declarate, Colegiul penal atestă, că procurorul invocă temeiurile pentru casarea deciziei instanței de apel prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.*

Având în vedere argumentele invocate în recursul acuzatorului de stat, Colegiul penal lărgit atestă, că de fapt, acesta invocă dezacordul cu soluția de achitare pronunțată de către instanța de apel în privința inculpatului Mițul Alexandru de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Analizând argumentele recursului prin prisma temeiurilor de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că erorile invocate nu se confirmă la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, iar hotărârea adoptată cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

După cum rezultă din materialele cauzei, Mițul Alexandru a fost deferit justiției, fiind învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu folosirea situației de serviciu și cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

Prima instanță, l-a recunoscut vinovat și condamnat pe Mițul Alexandru în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, escrocheria, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La rândul său, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către procuror cât și de către partea apărării, instanța de apel a ajuns la concluzia achitării lui Mițul Alexandru de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Având în vedere motivele invocate în recurs Colegiul penal menționează că titularul cererii de recurs invocă dezacordul cu soluția de achitare

pronunțată de către instanța de apel, criticând modul în care această instanță a apreciat probatoriul administrat la dosar.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

În acest sens Colegiul atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind achitarea inculpatului Mițcu Alexandru de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de recurs constată că instanța de apel corect a ajuns la concluzia, că în acțiunile inculpatului Mițcu Alexandru nu se regăsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, or, pentru a fi întrunite elementele infracțiunii de escrocherie este necesar să fie prezente urmările prejudiciabile sub formă de prejudiciu patrimonial efectiv, însă din conținutul actului de învinuire nu rezultă concret, cantitatea bunurilor pretinse a fi însușite de către inculpatul Mițcu Alexandru.

Totodată partea acuzării nu a prezentat probe care să demonstreze că inculpatul Mițcu Alexandru, exercitând funcția sa de manager în cadrul Î.I. „Cerempei Marina”, a dobândit și a însușit ilegal bunurile ÎI „Astrahan Lilia” sub formă de mobilă, dispunând astfel de ele după propria sa voință sau că pretinsele bunuri nu au ajuns la locul de destinație.

Având în vedere că soluția instanței de apel a fost argumentată detaliat în. pct. 6-6.3. al prezentei decizii, instanța de recurs și-o însușește și consideră că reiterarea acesteia nu este necesară, situație ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în asemenea situație a indicat, că în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*a se vedea, în special, cauzele Garcia Ruiz v. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999; Helle v. Finlanda, hotărârea din 19 decembrie 1997*).

Totodată, în concepția Curții Europene, art. 6 parag. 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe

dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (*cauza Van de Hurk v. Olanda, nr. 16034/90 din 19 aprilie 1994, Immeubles Groupe Kosser v. Franța, nr. 38748/97 din 9 martie 1999*).

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune dispunerea inadmisibilității recursului ordinar declarat de către procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

11. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, în cauza penală în privința lui **Mițul Alexandru XXXXX**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **24 decembrie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Guzun Ion

Boico Victor